

کارگاه ساخت و ساز خلاق

زمان : تابستان ۸۹

مربی : آقای محمد رضا محمدی، خانم زهرا یوسفی

۸ جلسه، ۱۲ ساعت

هدف اصلی این کارگاه توجه به محیط زندگی روزمره و کارآمد ساختن ابزار و وسایل کهنه یا از کارافتاده با استفاده از خلاقتهای فردی تجربه گران بود. در این راستا و با توجه به تنوع گروههای سنی شرکت کننده در این دوره یک موضوع انفرادی و یک موضوع گروهی برای فعالیت ارائه شد.

موضوع انفرادی که یک چراغ مطالعه بود، برای ارائه تواناییهای فردی تجربه گران در نظر گرفته شد تا طی طراحی و ساخت آن بتوانند خلاقیتها و نظرات شخصی خود را بی دخل و تصرف دیگران ارائه دهند.

برای عملی کردن این طرح از انواع ابزار ساده و قابل دسترس مثل جعبه ها و قوطی ها و لیوانهای کاغذی و پلاستیکی و نیز بخشهای سالم و بقایای لوازم مصرفی خانه ها استفاده شد. مخاطبین آزاد بودند تا از هر وسیله ای که به نظرشان مفید می رسید استفاده کنند و هر طرحی که برای ساختار کلی چراغ مطالعه مد نظرشان بود اجرا نمایند. همین امر باعث شد که شاهد طرحها و شکل های گوناگون و متنوع و گاه بسیار کارآمدی برای موضوع مذکور باشیم چنانکه یکی از مخاطبین با طرحی خلاقانه و کاربردی پایه چراغ مطالعه اش را به شکل یک جا مدادی طراحی و اجرا کرد.

در انتها به ساخت یک مدار الکتریکی و اتصالاتی برای روشن و خاموش شدن آن نیاز بود، ابزار لازم از جمله سیم، لامپ، باتری، جای باتری و ... در اختیار تکتک تجربه گران قرار گرفت و در مورد نحوه سیم کشی و روش عملکرد و اجزای یک مدار توضیحات لازم ارائه شد، در این مرحله گاه کوچکترهای کارگاه با دشواریهایی روبرو می شدند که طبق عادت حل آنها به مربیان روی می آوردند، اما ارجاع آگاهانه آنها به تجربه گران بزرگتر، کم کم فضای تعاملی کار را شکل داد گرچه بزرگترها در این مرحله کم و بیش از پذیرش این تعامل سازنده سر باز می زدند اما ادامه این روال در اجرای کار گروهی به خوبی مبین انتقال احساس مسئولیت، صبوری و همراهی به آنها بود.

بعد از این نیز یک جلسه را به رفع اشکالات و تکمیل و زیبا سازی نهایی کارها اختصاص دادیم.

برای مرحله بعدی اجرای یک پروژه گروهی (ماکت یک پارک) در نظر گرفته شد، هدف های اساسی از پیشنهاد این برنامه تجربه یک فعالیت اجرایی بصورت گروهی و ایجاد مشارکت و تعامل میان گروههای مختلف سنی و نیز بهره وری کاربردی از تواناییهای بالقوه هر کدام در بطن یک کار بود.

در عین حال می خواستیم تجربه گران بصورت عملی درگیر فعالیتی هدفمند شوند که در یک زمان معین مجبور به تحویل آن باشند، بنابراین طی یک جلسه گفتگوی فعال اجزای یک پارک، اندازه های طرحها و ماکتهای مورد نیاز و زمان لازم بررسی شد، در این راستا هرکدام از مخاطبین بصورت انفرادی یا گروه های کوچک و دو سه نفره بر اساس ذهنیت، خلاقیت و ذوق و سلیقه شان عهده دار ساخت بخشی از ماکت نهایی شدند .

طی این مراحل تجربه گران بتدریج و بصورت خودکار و بر اساس توانمندیهایشان به دو گروه بزرگتر تقسیم شدند :

گروه طراحان و گروه اجرایی

گروه طراحان بسیار فعال و با احساس مسئولیت فراوان گروه اجرایی را (که عموماً کوچکترهای کلاس بودند) در مورد ابعاد و اندازه ماکتها و ابزاری که می ساختند هدایت می کردند، در این راستا گروه دوم بصورت عملی، خود جوش و کاملاً غیر مستقیم توسط گروه اول پی به اشتباهات محاسباتیشان در زمینه اندازه ماکتها و اشیاء می بردند و گاه برای رفع اشکالات با راهنمایی های بزرگترها مجبور به ساخت چند باره یک ماکت می شدند و یا بالاخره راهکار و طرح تازه ای را با همکاری یکدیگر ارائه می دهند.

جالب ترین و در عین حال درونی ترین نتیجه این بخش، تجربه بسیار سودمند این دو گروه سنی با سلايق و نظراتی تجربیات مختلف این بود که در نهایت پی بردند بجای سربه سر یکدیگر گذاشتن و هدر دادن زمانهایشان به شکایت و گله از یکدیگر، می توانند در پرتو هم اندیشی، صبوری و قبول ضعفهای یکدیگر و نیز در نظر گرفتن نقاط قوت و مثبت همراهانشان در کنار یکدیگر کار کنند و یک پروژه مشترک را به انجام برسانند.

تقویت خلاقیتهای فردی و گروهی، افزایش توان ذهنی تجربه گران، تجربه عملی قوانین عملی چون درک نسبتها و تأثیر آنها در شکل گیری یک محصول نهایی و نیز پی بردن به نقش بافت و رنگ در کارایی و زیبایی یک محصول و از همه مهمتر مشارکت و درک توانمندیها و ضعفهای افراد در بطن یک فعالیت گروهی از جمله نتایج ارزشمند این کارگاه بود.